

Správa č.18/2002/TV o monitorovaní TA3

Spracoval: Programový odbor

Prerokované na zasadnutí Rady pre vysielanie a retransmisiu dňa 16. apríla 2002

Úvod

Jednou z prvoradých úloh spravodajstva je informovať verejnosť o spoločensko-politickom a kultúrnom dianí doma i vo svete, sprostredkovať aktuálne a spoločensky dôležité informácie odrážajúce myšlienkovú pluralitu spoločnosti, slúžiace verejnosti na utváranie vlastných názorov. Predpokladom ich splnenia je potreba zabezpečiť poskytovanie objektívnych a nestranných informácií, presných, aktuálnych, vyvážených, nezaujatých a poctivých pri výbere a spracovaní, jasných a zrozumiteľných pri ich prezentácii.

Pri stanovení cieľa analýzy spravodajstva TA3 sme vychádzali z poslania a pôsobnosti Rady pre vysielanie a retransmisiu, ktoré jej prislúcha podľa zákona č.308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č.195/2000 Z. z. o telekomunikáciách a z platných právnych predpisov týkajúcich sa rozhlasového a televízneho vysielania, predovšetkým z § 4 ods.1 zákona č.308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č.195/2000 Z. z. o telekomunikáciách, podľa ktorého je poslaním Rady presadzovať záujmy verejnosti pri uplatňovaní práva na informácie, slobody prejavu a práva na prístup ku kultúrnym hodnotám a vzdelaniu a vykonávať štátnu reguláciu v oblasti vysielania a retransmisie, ako i z § 4 ods.2 cit. zákona, podľa ktorého Rada dbá o uchovávanie plurality informácií v spravodajských reláciách vysielateľov, ktorí vysielajú na základe zákona alebo na základe licencie podľa tohto zákona. Ďalej sme vychádzali z platných právnych noriem týkajúcich sa rozhlasového a televízneho vysielania, predovšetkým z § 16 ods. a) cit.zákona, podľa ktorého je vysielateľ povinný zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby a z ods. b), podľa ktorého je vysielateľ povinný zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a politicko-publicistických programov; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.

Obsah a zameranie analýzy bol koncipovaný s cieľom nadviazať na obsah a metodiku výskumného projektu Správa o monitorovaní hlavných spravodajských relácií STV, TV Markíza a TV Luna, ktorý realizovala Rada v roku 2000, a výskumného projektu Správa o monitorovaní hlavných spravodajských programov SRO, Rádia Twist, Rádia Okey, Rádia Expres a Rádia Hviezda FM, ktorý Rada realizovala v roku 2001.

Cieľ analýzy

Cieľom analýzy monitoringu bolo bližšie sa zamerať na analýzu spravodajstva TA3, zistiť, aká je vnútorná štruktúra vysielania a zameranie spravodajskej televízie, ktorá začala vysielat' 23.9.2001 a doposiaľ nebol zaznamenaný jej súvislejší monitoring. Našou snahou bolo zaznamenať, aké témy dominujú v programových blokoch stanice, aké je vnútorné členenie programových blokov, aké je zastúpenie domácich a zahraničných

správ, na akom časovom priestore a akým spôsobom pristupuje vysielateľ k prezentácii slovenskej politickej scény. Naším zámerom bolo aj mapovanie profesionálnej úrovne spracovania jednotlivých príspevkov z hľadiska výskytu nekorektných správ.

Výberový súbor - SPRÁVY TA3 - 30 minútové spravodajské bloky

Časový úsek monitorovania - 1 týždeň (4.-10.3. 2002)

SPRÁVY TA3 - 30 minútové spravodajské bloky

po-ne:

17:00-17:30

17:30-18:00

22:00-22:30

22:30-23:00

Analýza spravodajských blokov sa uskutočnila v časovom rozpätí od 4. do 10. marca 2002. Monitorovalo sa 7 dní a odmonitorovaných bolo spolu 28 spravodajských blokov. V nich odznelo spolu 258 príspevkov z domova i zo zahraničia na celkovej ploche 12 hod. 8min. Ťažiskovým predmetom monitoringu bolo domáce spravodajstvo, pričom sledovanými parametrami boli:

Sledované parametre

1. Tematická štruktúra domáceho spravodajstva
2. Priestor venovaný zástupcom politicky relevantných subjektov
3. Spôsob prezentácie zástupcov politicky relevantných subjektov
4. Výskyt nekorektných správ

Zahraničné spravodajstvo, športové spravodajstvo, informácie o počasí, ekonomické spravodajstvo a dopravný servis boli predmetom monitoringu iba z hľadiska časového rozsahu slúžiaceho k vytvoreniu reálneho obrazu spravodajského bloku vysielateľa.

Sledovanie a zaznamenávanie informácií

Pri zisťovaní **tematického spektra** a zamerania hlavných spravodajských programov jednotlivých vysielateľov sme vychádzali z nasledovného kategorizačného kľúča:

1. zahraničná politika SR, medzinárodné vzťahy
2. hospodárstvo, ekonomika
3. vláda a ministerstvá
4. politické strany, hnutia
5. mimovládne organizácie, 3. sektor
6. parlament
7. odbory
8. cirkev
9. samospráva
10. ľudia a spoločnosť
11. menšiny

12. obrana, armáda
13. bezpečnosť, kriminalita
14. nehody, nešťastia
15. zdravotníctvo
16. školstvo
17. justícia
18. doprava
19. životné prostredie
20. médiá
21. kultúra, umenie
22. kuriozity
23. iné

Údaje boli analyzované z hľadiska ich časového rozsahu v sledovanom období.

Sledovanie priestoru a spôsobu, akým boli jednotliví zástupcovia politicky relevantných subjektov v médiách zobrazovaní, je základným parametrom pre analýzu vzťahu médií a prezentovaných strán. Pri sledovaní tohto parametra redukovaným súborom boli príspevky, v ktorých boli priamo či nepriamo prezentované politické osobnosti niektorej zo stanovených kategórií:

- 1. prezident
- 2. vláda SR
- 3. koalíčné politické strany
- 4. opozičné politické strany
- 5. mimoparlamentné politické strany
- 6. nezávislí poslanci,
pričom samostatne boli sledované a vyhodnocované i
 - politické strany
 - politické osobnosti

Časový priestor venovaný sledovaným subjektom bol meraný v sekundách za nasledovných podmienok:

- subjekt bol priamo prezentovaný (dostal priestor na vyjadrenie, hovoril na mikrofón)
- subjekt bol prezentovaný sprostredkované (subjekt tvoril náplň príspevku či správy - bol objektom redaktorovej výpovede, pričom sám nebol citovaný, ani nehovoril na mikrofón, subjekt bol citovaný redaktorom a pod.)
- o subjekte sa vyjadroval iný subjekt, napr. občan alebo politik

V prípade, keď subjekt nedostal priestor, ktorý by sa dal zmerať, ale bol v príspevku spomenutý, bol mu priradený súhrnný čas 1sekunda.

Každému subjektu bola okrem časového rozsahu prisúdená aj hodnotiacia známka, ktorá

mala vystihovať, v akom svetle bol subjekt v médiu prezentovaný. Hodnotiacia škála mala kvôli prehľadnosti 3 stupne:

1. pozitívny
2. neutrálny
3. negatívny

Výskyt nekorektných správ

Sledovanie výskytu nekorektných správ v Správach TA3 malo za cieľ mapovať dodržiavanie kritérií profesionálnej žurnalistiky a žurnalistickej etiky. V snahe postihnúť a odlíšiť nekorektné a zavádzajúce príspevky určili sme ich klasifikáciu v súvislosti s dodržiavaním základných kritérií žurnalistickej práce (presnosť, relevancia, transparentnosť, vecnosť, názorová vyváženosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, rôznorodosť - podľa L. Hagena) nasledovnými ukazovateľmi:

- jednostranné informácie bez uvedenia ďalších skutočností alebo názorov
- skreslené a nepresné informácie
- zaujaté a obviňujúce skutočnosti
- komentatívne prvky v správe
- neadekvátne, tzv. pozitívna prezentácia, negatívna nevyváženosť, politická propaganda
- manipulatívne prvky, používanie expresívnych výrazov

I. Štruktúra vysielania TA3

graf č. 2a

Podiel domáceho a zahraničného spravodajstva v Správach TA3 podľa počtu príspevkov

graf č. 2b

Podiel domáceho a zahraničného spravodajstva v Správach TA3 podľa časového priestoru

graf č. 3

Podiel domáceho spravodajstva, zahraničného spravodajstva, športu, počasia, ekonomického servisu a dopravného servisu v Správach TA3 (v%)

30 minútový spravodajský blok TA3 je vnútorne členený na nasledovné bloky informácií:

- z domova a zo zahraničia
- z oblasti ekonomiky a financií
- športu
- spravodajský blok o počasi
- dopravný servis

Vysielateľ poskytuje divákovi kontinuálny spravodajský servis, v ktorom dochádza k tzv. nabaľovaniu správ, t.j. - priebežnému aktualizovaniu príspevkov s množstvom živých vstupov. Vzhľadom ku skutočnosti, že vysielateľ informuje diváka priebežne, v niektorých prípadoch bezprostredne po vzniku udalosti či v jej priebehu, vysielacia štruktúra nemá pevný charakter. V týchto prípadoch (napr. živý vstup z tlačových besied, poskytnutie širšieho časového priestoru pre hosťa, ktorý reaguje na závažnú aktuálnu tému) sú vysielané bloky upravované (vynechané, resp. presunuté do nasledujúceho 30 min. bloku).

V prevažnej miere však vysielateľ dodržiava vnútorné členenie 30 min. bloku na rubriky Správy TA3 (domáce a zahraničné spravodajstvo), ekonomický servis, šport a počasie. Spravodajské informácie sprostredkováva divákovi moderátor príslušného spravodajského bloku, ktorý informuje diváka nepretržite v priamom vstupe cca 2 hod. V úvode správ TA3 (domáceho a zahraničného bloku) najskôr odznie stručný prehľad hlavných udalostí dňa - headline (cca 3 udalosti), po ktorom nasledujú správy z domova. Ich charakter možno označiť vo väčšine prípadov za informačno-konštatačný, oživený príspevkami vyslaných redaktorov a korešpondentov (zväčša živé vstupy a telefonáty), priamymi rozhovormi s politikmi, ktoré sú početne zastúpené. Na správy z domova nadväzuje zahraničný blok, ktorý tvoria správy preberané zo svetových, ale i domácich spravodajských agentúr. Podobne ako pri bloku správ TA3 (domáce a zahraničné spravodajstvo), informačné bloky zo športu a ekonomiky sprostredkúva zo štúdia jeden moderátor. Bloky počasie a dopravný servis poskytovali písomné, resp. vizuálne informácie s hudobným podfarbením. V priebehu sledovaného obdobia vysielateľ sporadicky zaraďoval do vysielania i mailové (písomné) reakcie divákov na vysielateľom sprostredkovanú tému (zväčša v podobe otázky - "Aký máte názor na...?"). Prostredníctvom nej sa mohli diváci podeliť o svoj názor na danú problematiku. Tieto písomné odkazy však boli zaraďované len sporadicky. Takmer pravidelne boli zaznamenávané obrazové informácie typu "Bez komentára" (vizuálne zobrazenie aktuálnych udalostí z domova i zo sveta), ktoré uzatvárali jeden 30 minútový spravodajský blok. Súčasťou tohto bloku bolo i vysielanie reklamy (cca 2x v priebehu jedného bloku), charitatívnych výziev a selfpromo vysielateľa.

V sledovanom období bolo odmonitorovaných celkovo 14 hodín vysielania.

SPRÁVY TA3 v sledovanom časovom období tvorilo 258 príspevkov, z toho 173 domácich (6 hod. 00 min. 34 sek.) a 85 zahraničných (2 hod. 24 min. 22 sek.). Podiel domáceho spravodajstva voči zahraničnému bol vyšší v prepočte časového priestoru než v počte príspevkov (pozri graf č.2a a 2b).

Podiel celkového percentuálneho zastúpenia všetkých blokov a zároveň profil stanice z pohľadu zastúpenia jednotlivých blokov znázorňuje graf č.3. Z neho je zrejmé, že stanica TA3 takmer polovicu svojho spravodajstva orientuje na sprostredkovanie informácií z aktuálnej domácej politickej scény. Zahraničné spravodajstvo je zastúpené cca 20%. Informácie zo športu tvoria 15% a ekonomický servis a správy o počasí zaberajú zhodne 8% čistého vysielacieho času (bez reklám, charitatívnych výziev a selfpromo vysielateľa).

SPRÁVY TA3

Príspevky	Počet príspevkov	Čas
Domáce	173	6:00:34

Zahraničné	85	2:24:22
Spolu	258	8:24:56
	Počet vydaní (4.-10.3.2002)	
Športový blok	28	1:47:59
Ekonomický servis	19	0:59:24
Počasie	27	0:54:44
Dopravný servis	2	0:00:58

* Zostatok času do naplnenia 14 hodín vysielania tvoria charitatívne výzvy, selfpromo vysielateľa, reklama, rubrika bez komentára a elektronické odpovede divákov

SPRÁVY TA3

Monitorované dni	Názov spravod. programu	Počet monitorovaných vydaní	Dĺžka monitorovaných vydaní (hod./min./sek.)
4.-10.3.2002	30 min. spravod. blok	28	14:00:00

II. Sledované parametre

Sledovanými parametrami spravodajského bloku Správ TA3 boli:

1. Tematická štruktúra domáceho spravodajstva
2. Priestor venovaný zástupcom politicky relevantných subjektov
3. Spôsob prezentácie zástupcov politicky relevantných subjektov
4. Výskyt nekorektných správ

1. Tematická štruktúra domáceho spravodajstva v sledovanom období

SPRÁVY TA3

graf č. 1

Tematická štruktúra Správ TA 3

Tabuľka ku grafu:

Téma	Čas	%
zahr.politika SR, medzinárodné vzťahy	1:17:00	21
hospodárstvo, ekonomika	0:53:55	15
polit.strany a hnutia	0:53:53	15
bezpečnosť, kriminalita	0:32:41	9

kultúra, umenie	0:22:13	6
zdravotníctvo	0:20:25	6
vláda a ministerstvá	0:14:59	4
ľudia a spoločnosť	0:12:51	4
odborníci	0:12:07	3
cirkvi	0:10:24	3
mimovládne org., 3. sektor	0:09:09	3
samospráva	0:08:42	2
justícia	0:07:53	2
menšiny	0:06:17	2
nehody, nešťastia	0:05:58	2
školský systém	0:04:20	1
doprava	0:03:46	1
kuriozity	0:03:09	1
parlament	0:00:52	0

V príspevkoch domáceho spravodajstva Správ TA3 prevládali v sledovanom období témy zamerané na **zahraničnopolitickú orientáciu Slovenska**, ktoré tvorili 21% z celkového časového rozsahu všetkých tém. V sledovanom časovom období sa do popredia záujmu dostali témy ohrozenia vstupu Slovenska do NATO a EÚ, najmä vďaka odmietavému postojovi zahraničia. Zahraničie reagovalo na pohyby na Slovenskej politickej scéne v súvislosti s blížiacimi sa parlamentnými voľbami, kde sa ukazuje reálny predpoklad nástupu staronovej vlády vedenej politickým zoskupením HZDS, ktoré sa podľa vyjadrení čelných predstaviteľov NATO, EÚ a zástupcov niektorých európskych parlamentov stalo pre značnú časť zahraničia nedôveryhodným. Druhou najviac rezonujúcou zahraničnopolitickou témou boli reakcie na výroky maďarského premiéra Orbána, žiadajúce redigovať tzv. Benešove dekréty. S rovnakým percentuálnym zastúpením (15%) boli na druhom, resp. treťom mieste zastúpené kategórie **politické strany a hnutia** a **hospodárstvo, ekonomika**. V kategórii politické strany a hnutia rezonovali najmä reakcie politikov na proces privatizácie SPP, ktorý sa v tomto období dostával do záverečnej fázy, komentáre a reakcie na nový Zákonník práce, reakcie politických strán na spomínané vystúpenie maďarského premiéra V. Orbána či kandidáta na slovenského ombudsmana, informácie z tlačoviek či rokovaní jednotlivých strán (SDĽ, DS, HZDS). Informácie z hospodárskej oblasti a ekonomiky tvorili najmä informácie o predaji SPP, o vládou pripravovaných podporných úverových programoch, stave devízových rezerv či deficite zahraničného obchodu.

Bezpečnosť, kriminalita (9%) - k hlavným témam tejto kategórie patrili témy spojené s hospodárskou kriminalitou ako napr. kauza vyšetrovania nebankových subjektov (Drukos, Horizont, BMG, AGW), kauza licenčnej komisie. Ďalej to boli témy násilnej trestnej činnosti (lúpežný prepád Ľudovej banky, inzultácie správcu konkurznej podstaty

Devín banky), pašeráctva, korupcie a úplatkárstva.

Kultúra, umenie (6%) - tejto kategórii bol venovaný pomerne výrazný časový priestor. Vysielateľ aktuálne reagoval na významné kultúrne podujatia (pripravovaný koncert Hommage a Lucia Popp), premiéry divadelných hier (Carmen v SND), výstav (Rembrandt, Fulla v Bratislave), archeologických nálezov (archeologické nálezy v Martine).

Zdravotníctvo - (6%) - príspevky s touto tematikou mapovali najmä zlú situáciu v súčasnom zdravotníctve. Často sa objavovali informácie o protestoch lekárov, lekárnikov, členov SLK a ich následné rokovania s čelnými predstaviteľmi ministerstva vedeného ministrom R.Kováčom najmä v súvislosti s novým systémom financovania nemocníc a zavedeniu nových cien v zdravotníctve.

Vláda a ministerstvá (4%) - siedmou tematickou oblasťou z hľadiska početného zastúpenia bola kategória vláda a ministerstvá. Najčastejšie sa vyskytovali informácie o príprave nového Infozákonu z dielne MŠ SR. Ďalej táto kategória prinášala informácie o nových návrhoch zákonov z dielne samotnej vlády, jednotlivých jej rezortov, ako i kritiku jej nefunkčnosti v poslednom roku vládnutia.

Ľudia a spoločnosť (4%) - do tejto kategórie boli zaradené príspevky o prieskumoch verejnej mienky, oslavách sviatku MDŽ, profil najmladšieho starostu mesta na Slovensku

Odbory 3% - okrem informácií z bilaterálnych rokovaní zástupcov odborárskych združení s predstaviteľmi vlády, príspevky s touto tematikou tvorili rokovania odborárov s predsedom vlády pri prerokúvaní Zákonníka práce.

Cirkev 3% - do tejto kategórie boli zaradené príspevky ako zmluva štátu s nekatolíckymi cirkvami či vysvetlenie kostola arcibiskupom J.Sokolom.

Mimovládne organizácie, 3. sektor (3%) - občianska iniciatíva sa vyjadruje k Infozákonu, iniciatívy združení o zjednotení ľavice na Slovensku, organizovanie občianskeho združenia na pomoc obetí skrachovaných nebankových inštitúcií.

Ostatné zastúpené kategórie nedosahovali výraznejšie percentuálne zastúpenia.

Súhrn:

Tematická štruktúra Správ TA3 sa v priebehu monitoringu ukázala ako pomerne široká. Jej škála bola samozrejme ovplyvnená aktuálnym spoločensko-politickým dianím. V sledovanom období rezonovali najmä obavy zo zahraničnopolitického smerovania Slovenska po jesenných parlamentných voľbách a obraze Slovenska v zahraničí. Okrem tejto témy však vysielateľ informoval v početnom rozsahu o stave ekonomiky a hospodárstva, do centra pozornosti sa dostal najmä predaj strategického podniku SPP. Keďže na obe témy živo reagovalo i početné zastúpenie politického spektra (tak opozícia ako i koalícia), významné percento v tematickom spektre získala i kategória politické strany a hnutia. Kategória bezpečnosť a kriminalita, hoci početne zastúpená, neniesla v

sebe obraz samoučelných otrasných pohľadov násilnej trestnej činnosti (telá obetí nehôd, nešťastí či kriminálnych činov) na aké je divák zvyknutý z obrazoviek väčšiny komerčných televíznych staníc. Početné príspevky boli venované najmä hospodárskej kriminalite, pašeráctvu, korupcii a úplatkárstvu. Vysielateľ venoval zvýšenú pozornosť aj téme kultúra, umenie a to v rozsahu, aký je typický skôr pre verejnoprávných vysielateľov. Zastúpenie ostatných kategórií, hoci v menšom rozsahu, avšak vzhľadom na sledované monitorované obdobie (jeden týždeň) poukázalo na pomerne široké zastúpenie tematického spektra vysielateľa.

2. Priestor venovaný zástupcom politicky relevantných subjektov

graf č. 4

Priestor venovaný prezidentovi, vláde, koalícii, opozícii, mimoparlamentným stranám a nezávislým poslancom v Správach TA3 (v %)

graf č. 5

Politické strany - TA 3

graf č. 6

Priestor venovaný zastúpeniu politických osobností v Správach TA3 (v min.)

Pri rozčlenení spektra politických strán a hnutí na strany koaličné, opozičné a samotnú vládu, najviac priestoru bolo venovaného prezentácií zástupcov koaličných politických strán (37%). Na druhej pozícii dostali priestor na prezentovanie svojich názorov zástupcovia vlády (28%). Členovia opozície obsadili tretiu priečku so 17% zastúpením. Prezident prezentoval svoje názory osobne či prostredníctvom svojho hovorcu v rozsahu 11%.

Z hľadiska časového bola vláda prezentovaná na ploche cca 31 min., koalícia na ploche 40 min., opozícii pripadlo cca 18 min. a prezidentovi 12 min. Mimoparlamentným stranám bol celkovo venovaný čas na ploche 4 min., čo predstavuje piatu priečku s 4% zastúpením, nezávislým poslancom bol venovaný priestor, ktorý tvoril celkovo cca 3% (pozri graf č.4).

Pri pohľade na zastúpenie jednotlivých politických strán a politických osobností však celkový obraz proporčného zastúpenia vyzerá trochu inak. Najvyššie referencie zaznamenala opozičná strana HZDS (35%). Druhá opozičná strana SNS získala 5%. Najpočetnejšie zastúpenou koaličnou stranou sa stala SDL (23%), v poradí druhou SMK (18%). S výrazným odstupom nasledujú ďalšie koaličné strany v poradí KDĽ (4%), SOP a DS (3%), SDKÚ (1%). Zo strán mimoparlamentných najviac časového priestoru sme zaznamenali u strany Smer (5%). 1% sme zaznamenali u strán OKS, SDA a KSS. V monitorovanom období sme nezaznamenali napr. názory predstaviteľov politickej strany Ano (pozri graf č.5).

Škála zastúpenia prezentovaných politických osobností (pozri graf č.6) zohľadňuje skutočnosť, že vzhľadom k spravodajskej profilácii televíznej stanice TA3 dochádza k prezentovaniu priamych názorov politikov v oveľa širšom meradle, ako sme zvyknutí sledovať pri ostatných spravodajských programoch iných staníc. Charakter stanice umožňuje o.i. dotknutým politikom poskytnúť širší priestor na prezentáciu ich názorov. V monitorovanom období vysielateľ venoval zvýšenú pozornosť prezentácii tlačovky

koaličných strán, o záveroch ktorej novinársku obec informoval podpredseda vlády P.Csáky. Preto v tejto súvislosti treba mať na zreteli možné výraznejšie odchýlky časovej prezentácie medzi jednotlivými politikmi.

Najvyššie zastúpenie, ako sme uviedli, patrí P.Csákymu (16 min. 24 sek.). Za ním sa umiestnil prezident R.Schuster (11 min. 57 sek), podpredseda vlády I.Mikloš (6 min. 28 sek.), L.Fogaš (5 min.7 sek.), M.Dzurinda (5min.). Prvý opozičný politik S.Kozlík (6.miesto v poradí) bol prezentovaný na ploche 4 min.47.sek. Ďalší opozičný politik, ktorý sa umiestnil v prvej 15 prezentovaných politikov bola I.Belohorská (2 min. 42 sek.) Zo zástupcov mimoparlamentných strán sa najviac priestoru dostalo F.Šebejovi (14.miesto v poradí) z OKS (2 min.8 sek).

Súhrn

Časový priestor venovaný v sledovanom období prezidentovi, vláde, koalícii, opozícii, mimoparlamentným politickým stranám a nezávislým poslancom ukazuje, že vo všeobecnosti poradie týchto kategórií je nasledovné: stanica TA 3 najväčší priestor poskytla koaličným stranám, nasledovala vláda, opozičné parlamentné strany, prezident, mimoparlamentné strany a nakoniec nezávislí poslanci.

Široké koaličné spektrum tvorené 10 politickými subjektmi je zrejme príčinou, prečo opozičné strany majú jednotlivo väčší časový priestor v monitorovanom médiu ako strany koaličné. Najvyššie percentuálne zastúpenie vládnych strán sa pohybuje v rozmedzí 0-23% (celkovo 52%), pričom u opozície v rozmedzí 5-35% (celkovo 40%). Spomedzi vládnych strán najvyššie zastúpenie dosahuje SDL (23%) a SMK (18%). Ostatné koaličné strany nedosahujú hodnotu 5%. Takmer minimálna informovanosť sa viaže ku stranám SZS a SDSS.

Z opozičných strán HZDS dosiahla 35% zastúpenie, SNS 5%.

Mimoparlamentné strany dostali najväčší priestor v zastúpení strany Smer (5%). Ostatné mimoparlamentné strany dosiahli zhodne 1% (OKS, KSS, SDA), pričom v monitorovanom období sme nezaznamenali napr. názory predstaviteľov politickej strany Ano či Sred.

Pri sledovaní času prezentácie jednotlivých politických osobností v hlavných spravodajských programoch možno konštatovať, že spomedzi prvých pätnástich politikov tvorili väčšinu koaliční politici. Na druhej pozícii sa umiestnil prezident R.Schuster. Opoziční politici sa do prvej pätnástky dostali dvaja (Kozlík, Belohorská).

3. Spôsob prezentácie zástupcov politicky relevantných subjektov

graf č. 7

Spôsob prezentácie prezidenta, vlády, koalície, opozície, mimoparlamentných strán a nezávislých poslancov NR SR v Správach TA3 (v počte referencií)

graf č. 8

Spôsob prezentácie politických strán v Správach TA3 (v počte referencií)

Vo všetkých sledovaných kategóriách, ktorými boli vláda, prezident, koalícia, opozícia, mimoparlamentné strany a nezávislí poslanci, prevažovala neutrálna forma prezentácie. Počas monitorovaného obdobia nebolo zaznamenané pozitívne hodnotenie. Negatívne referencie sme nezaznamenali u kategórií prezident, mimoparlamentné strany a nezávislí

poslanci. Najpočetnejšie negatívne referencie zaznamenali opozičné parlamentné strany, na ktoré sa viazalo 41 informácií s negatívnym charakterom. Na druhej pozícii sa umiestnila vláda s 26 negatívnymi referenciami. Koalíciu v negatívnom svetle prezentovali 2 referencie.

Z opozičných parlamentných strán sa negatívne zmienky viazali na stranu HZDS, ktorá bola v monitorovanom období kritizovaná najmä zahraničím a domácimi koalíčnými stranami v súvislosti s jej nedôveryhodnosťou a nezískaním podpory u žiadneho zahraničného partnera, jej neprehľadnou politikou ohľadne často menených sporných vyjadrení o zahraničnopolitických prioritách smerovania Slovenska (NATO, EÚ). Koalícia a vláda bola negatívne hodnotená najmä v súvislosti s jej nefunkčnosťou v poslednom roku vládnutia, prijímaním zmätočných zákonov a nariadení a najmä v súvislosti s privatizáciou SPP.

V spôsobe prezentácie jednotlivých politických strán tiež prevládalo neutrálne prezentovanie, čo svedčí o tom, že dané príspevky, ako sme v úvode spomenuli, mali prevažne informačno-konštatačný charakter. Negatívne referencie sa objavili len u politického subjektu HZDS - 41 a SĎP -2. Negatívne referencie SĎP odzneli najmä z úst jej bývalých členov, p.Weissa a B.Schmögnerovej po ich vystúpení zo strany. Pozitívne referencie sa neobjavili u žiadneho politického subjektu.

Prezentácia jednotlivých politických osobností tiež potvrdila prevažne neutrálne hodnotenia. Najviac negatívnych zmienok sa viazalo k osobe predsedu HZDS V.Mečiara (16), ministra spravodlivosti J.Čarnogurského (3), premiéra M.Dzurindu (1) a podpredsedu vlády I.Mikloša (1).

4. Výskyt nekorektných správ

Súhrn

Pri hodnotení výskytu nekorektných správ u vysielateľa TA3 možno skonštatovať, že zo širšieho pohľadu nebolo zaznamenané porušenie kritérií aktuálnosti, vecnosti, presnosti, transparentnosti, relevantnosti. Odvysielané príspevky boli zväčša jasné a stručné, u vysielateľov neboli zaznamenané komentatívne prvky, príspevky domácich i vyslaných redaktorov sa vyznačovali v prevažnej miere vecnosťou a faktografickosťou. Menšie nepresnosti mali skôr technický charakter, ako výpadky zvuku, resp. neskoordinované obrazovo zvukové záznamy. Pri sledovaní komunikačnej schopnosti moderátorov sa občasným nedostatkom ukázalo neúmyselné prerušenie rečového prejavu zajakávaním moderátora, či presnejšie v žurnalistickom žargóne nazývanom - odvysielanie breptu, ktoré však v monitorovanom období bolo sporadické.

Poznámka

- V prípade grafov č.4 - Politické strany - sú uvedené i niektoré strany s 0% zastúpením. Tieto strany boli u sledovaných vysielateľov zaznamenané, avšak ich výsledné časy dosahovali hodnoty menšie ako 1%.

- Kritériom zaraďovania príspevkov do tematického spektra bolo celková obsahová výpoveď príspevku. Podľa nej mohli niektoré príspevky s rovnakou témou spadať do viacerých kategórií (napr. príspevky týkajúce sa choroby BSE mohli byť podľa prevládajúceho zamerania správy zaradené do kategórie zdravotníctvo (laboratórny

výskum, veterinárne opatrenia), ako i do kategórie hospodárstvo, ekonomika (mimoriadne hospodárske opatrenia, zákaz dovozu a pod.).